

AAJ-001-001446

Seat No. _____

B. A. (Sem. IV) (CBCS) Examination

April / May – 2016

**Political Science : Paper - X
(Public Administration-II)**

Faculty Code : 001

Subject Code : 001446

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

૧ M.C.Q.

૨૦

(૧) અમલદારશાહીનું જન્મસ્થાન કોને ગણવામાં આવે છે ?

(A) પ્રશિયા

(B) રશિયા

(C) રોમ

(D) ચીન

(૨) “જાહેર વહીવટ એ સરકારની માત્ર વહીવટી શાખા છે.” આ વિધાન કોનું છે?

(A) લ્યુથર ગ્યુલીક

(B) માર્શલ ડીમોક

(C) હર્બટ સાયમન

(D) સાયમન્ડ

(૩) પ્રજાની સેવા, રાષ્ટ્ર પ્રત્યે વફાદારી અને ત્રીજા કયા ગુણની આવશ્યકતા અમલદારશાહીમાં હોવી જોઈએ ?

(A) બેદરકારી

(B) કાર્ય ન કરવું

(C) કાર્ય પ્રત્યે પ્રતિબદ્ધતા

(D) કાર્ય ધીમી ગતિએ કરવું

(૪) નિર્ણય ઘડતર પ્રક્રિયાનો સિદ્ધાંત આપવાનું માન કોને ફાળે જાય છે ?

(A) ટેરીના

(B) પોલાર્ડ

(C) બેરીટ

(D) સાયમન્ડ

(૫) “નિર્ણય બે અથવા વધુ સંભવિત વિકલ્પોમાંથી એક વ્યવહારિક વિકલ્પની પસંદગી છે.” આવું કોણે કહ્યું ?

- (A) ટેરીના (B) હેમેન
(C) સાયમન્ડ (D) લ્યુથર ગ્યુલિક

(૬) નેતૃત્વનાં પ્રકારોમાં નીચેના પૈકી એક નથી.

- (A) લોકશાહી (B) સરકારી
(C) આપખૂદ (D) બાહ્ય

(૭) નેતૃત્વનાં પ્રકારો કેટલા છે ?

- (A) ૪ (B) ૫
(C) ૬ (D) ૭

(૮) તાલીમના પ્રકારો કેટલા છે ?

- (A) ૩ (B) ૪
(C) ૫ (D) ૬

(૯) નાણાકીય ખરડો પ્રથમ કયા ગૃહમાં રજૂ થાય છે ?

- (A) લોકસભા (B) રાજસભા
(C) ધારાસભા (D) મહાસભા

(૧૦) ભારતમાં નાણાકીય વર્ષ કયાંથી કયાં સુધીનું ગણાય છે ?

- (A) ૧ જાન્યુ. થી ૩૧ ડિસેમ્બર (B) ૧લી એપ્રિલથી ૩૧મી માર્ચ
(C) ૧લી મે, થી ૩૦મી એપ્રિલ (D) ૧લી માર્ચથી - ૨૮ ફેબ્રુઆરી

(૧૧) જાહેર સેવાઓ મુખ્યત્વે કેટલા પ્રકારની છે ?

- (A) ૨ (B) ૩
(C) ૪ (D) ૫

(૧૨) ૧૯૬૩માં બંધારણની કઈ કલમ દ્વારા અખીલ ભારતીય સેવાઓમાં વધારો કર્યો?

- (A) ૩૦૦ (B) ૩૦૧
(C) ૩૧૦ (D) ૩૧૨

(૧૩) ભારતીય વહીવટી સેવાને કયા નામે ઓળખવામાં આવે છે ?

(A) I.A.S. (B) I.P.S.

(C) I.C.S. (D) I.F.S.

(૧૪) પ્રજાકીય અંકુશની મુખ્ય કેટલી પદ્ધતિઓ છે ?

(A) ચાર (B) પાંચ

(C) છ (D) સાત

(૧૫) કયા પંચની ભલામણથી સનદી સેવાની લેખિત પરીક્ષા બે ભાગમાં વહેંચવામાં આવી છે ?

(A) સતીષચંદ્ર (B) રમેશચંદ્ર

(C) કોઠારી (D) રસ્તોગી

(૧૬) ભારતમાં જાહેર હિસાબ પદ્ધતિનું મૂળભૂત એકમ કયું છે ?

(A) અંદાજપત્ર (B) ઓડીટ

(C) હિસાબી (D) ટ્રેઝરી

(૧૭) ભારતમાં રેલવે માટેનું અલગ બજેટ કયા વર્ષથી ચાલી રહ્યું છે ?

(A) ૧૯૨૧ (B) ૧૯૨૨

(C) ૧૯૨૩ (D) ૧૯૨૪

(૧૮) “અંદાજપત્ર એક નિશ્ચિત મુદત માટેની નાણાકીય વ્યવસ્થા છે,” આવું કોણે કહ્યું ?

(A) ટેઈલર (B) માર્શલ

(C) ટેરીના (D) વોલપોલ

(૧૯) ભારતમાં ભરતી પ્રથા કયા રાષ્ટ્રની ભરતી પ્રથાને અનુસરે છે ?

(A) અમેરિકા (B) રશિયા

(C) બ્રિટન (D) ચીન

(૨૦) કાર્યોત્સાહ શેનો પાયો ગણાય છે ?

- (A) પગાર ધોરણ (B) તાલીમ
(C) બઢતી (D) સફળતા

૨ સંઘ જાહેર સેવા આયોગ UPSC પર વિસ્તૃત નોંધ લખો. ૧૦

અથવા

૨ તાલીમનો અર્થ તથા પ્રકારો વિગતે ચર્ચો. ૧૦

૩ ભારતમાં મૂલકી સેવાઓ એટલે શું ? તેનાં કાર્યો જણાવો. ૧૦

અથવા

૩ અંદાજપત્રની ઘડતર પ્રક્રિયા વિગતે જણાવો. ૧૦

૪ (અ) ટૂંક નોંધ લખો : (કોઈ પણ એક) ૦૮

(૧) વહીવટી નેતૃત્વ.

(૨) અદાલતી સમીક્ષા.

(બ) ટૂંક નોંધ લખો : કોઈ પણ એક ૦૮

(૧) કર્મચારીનાં રાજકીય હક્કો.

(૨) તાલીમ.

૫ ટૂંકા ઉત્તર આપો - કોઈ પણ બે ૧૪

(૧) વહીવટી નિયંત્રણ એટલે શું ?

(૨) વહીવટી નિયંત્રણનાં પ્રકારો જણાવો.

(૩) ભારતમાં તાલીમ વ્યવસ્થાની મુખ્ય ખામીઓ જણાવો.

(૪) જાહેર હિસાબ સમિતિ.

ENGLISH VERSION

1 M.C.Q.

20

- (1) Which nation is the birth place of Bureaucracy ?
 - (A) Prussia
 - (B) Russia
 - (C) Rome
 - (D) China
- (2) "Public Administration is only governments - Administrative Branch," who said this sentence ?
 - (A) Luther Guellick
 - (B) Marshal D'Mock
 - (C) Herbert Simon
 - (D) Symond
- (3) Public services, faithfulness for nation and which third quality is essential in bureaucracy ?
 - (A) Negligence
 - (B) Not performing duty
 - (C) Commitment for duty
 - (D) Slowness in duty
- (4) Who has given the theory of decision making process ?
 - (A) Terrina
 - (B) Pollard
 - (C) Barrett
 - (D) Symond
- (5) "Decision is choice of one from the two probable practical options," who said that ?
 - (A) Terrina
 - (B) Heman
 - (C) Symond
 - (D) Luther Guellick
- (6) One of the following is not a type of Leadership ?
 - (A) Democratic
 - (B) Government
 - (C) Autocratic
 - (D) External
- (7) How many are the types of Leadership ?
 - (A) 4
 - (B) 5
 - (C) 6
 - (D) 7

- (8) How many are there types of training ?
(A) 3 (B) 4
(C) 5 (D) 6
- (9) Financial Bill is first presented in which House ?
(A) Lok Sabha (B) Raj Sabha
(C) Legislature (D) Maha Sabha
- (10) What is the period of the financial year in India ?
(A) 1, Jan. to 31, December (B) 1 April to 31 March
(C) 1 May to 30 April (D) 1 March to 28 February
- (11) How many are the types of public services ?
(A) 2 (B) 3
(C) 4 (D) 5
- (12) By which constitutional article was added in all india services in 1963 ?
(A) 300 (B) 301
(C) 310 (D) 312
- (13) By which name Indian Administrative service is known ?
(A) I.A.S. (B) I.P.S.
(C) I.C.S. (D) I.F.S.
- (14) How many are the main system of public control ?
(A) Four (B) Five
(C) Six (D) Seven
- (15) By the recommendation of which commission the civil service is divided in two parts ?
(A) Satish chandra (B) Ramesh chandra
(C) Kothari (D) Rastogi

- (16) Which is the basic unit of the public accounting system in India ?
- (A) Budget (B) Audit
(C) Accounting (D) Treasury
- (17) From which year has the separate Railway Budget in India been continuous ?
- (A) 1921 (B) 1922
(C) 1923 (D) 1924
- (18) "Budget is a financial management for a definite period"? Who said that ?
- (A) Taylor (B) Marshall
(C) Terrina (D) Walpole
- (19) Indian recruitment system follows which country's recruitment system ?
- (A) America (B) Russia
(C) Britain (D) China
- (20) Moral is the base of which activity ?
- (A) Pay scales (B) Training
(C) Promotion (D) Successfulness

2 Write detail note on Union Public Service Commission. **10**

OR

2 Discuss in detail the meaning and types of training. **10**

3 What is civil service in India ? State its functions. **10**

OR

3 State in detail the moulding process of Budget. **10**

- 4 (a) Write short note : (any one) 08
(1) Administrative Leadership.
(2) Judiciary Review.
- (b) Write short note (any one) 08
(1) Political rights of employee.
(2) Training.
- 5 Write answer briefly (any two) 14
(1) What is Administrative control ?
(2) State the type sof Administrative control ?
(3) State major defacts of training system in India.
(4) Public Account committee.